

Universiteit
Leiden
The Netherlands

Aspecten van Joods leven in Roermond en Midden-Limburg 1275-2018

Bruggen, H.J.J.M. van der

Citation

Bruggen, H. J. J. M. van der. (2021, October 28). *Aspecten van Joods leven in Roermond en Midden-Limburg 1275-2018*. Retrieved from <https://hdl.handle.net/1887/3225483>

Version: Publisher's Version

License: [Licence agreement concerning inclusion of doctoral thesis in the Institutional Repository of the University of Leiden](#)

Downloaded from: <https://hdl.handle.net/1887/3225483>

Note: To cite this publication please use the final published version (if applicable).

STELLINGEN

bij het proefschrift van Hein van der Bruggen,

Aspecten van Joods leven in Roermond en Midden-Limburg 1275-2018

I

De houding van overheid en kerk jegens de Joden in Roermond tijdens de Tweede Wereldoorlog valt het best te illustreren aan het optreden van burgemeester Paul Reymer enerzijds en de leiding van het bisdom Roermond anderzijds.

II

Anti-Joodse publicaties in katholieke kranten, grof antisemitische publicaties alsook de populariteit onder katholieke intellectuelen van Léon Bloy doen vraagtekens stellen bij het soms milde oordeel van M. Poorthuis en Th. Salemink over de houding van Nederlandse katholieken tegenover Joden.

M. Poorthuis en Th. Salemink, *Een donkere spiegel. Nederlandse katholieken over joden, 1870-2005. Tussen antisemitisme en erkenning* (Nijmegen 2006).

III

Als H. Verhage stelt dat Roermondse klerikalen bij het formuleren van anti-Joodse uitingen niet vanuit een samenhangende ideologie handelden, miskent hij dat het veelvoud aan tendentieuze artikelen over vermeende rituele moorden en de jarenlange hetze tegen Dreyfus en diens verdediging in de Roermondse klerikale kranten onlosmakelijk verbonden zijn met een ideologie van anti-judaïsme, vaak overgaand in antisemitisme.

H. Verhage, *Katholieken Kerk en Wereld. Roermond en Helmond in de lange negentiende eeuw* (Hilversum 2003) 100-101.

IV

Het werk van de Joodse auteur Jacob Hiegentlich is geen hoogtepunt in de Nederlandse literatuur, maar blijft van belang onder andere door de exactheid waarmee daarin de spanning tussen Joden en katholieken in de Limburgse samenleving wordt beschreven.

V

Aan de stappen die de rooms-katholieke kerk na 1945 heeft gezet in het kader van de toenadering tot het Joodse volk, ontbreekt een mea maxima culpa van het Vaticaan voor het antisemitisme dat onder de leiding van dit instituut de houding van de kerk eeuwenlang heeft bepaald.

VI

Er dient meer aandacht te worden geschonken aan het vervaardigen van biografieën van al diegenen die in het Interbellum en tijdens de bezetting aan Nederlandse gemeenten leidinggaven.

VII

Bij de huidige verontwaardiging over racistische praktijken dient men niet aan het opbloeiend antisemitisme voorbij te gaan.

VIII

Het belang van Gelre voor de culturele ontwikkeling van de Noordelijke Nederlanden dient te worden geherwaardeerd, mede gelet op recente publicaties en exposities die hebben aangetoond dat Gelre op cultureel gebied in de late Middeleeuwen een belangrijk doorgeefluik was voor invloeden uit allerlei gebieden.

Jochem van Eijdsen, 'De Roermondse Passie uit de Munsterkerk; het prille begin van de Nederlandse Schilderkunst', in *De Munsterabdij van Roermond. Een ontdekkingstocht door achthonderdjaar geschiedenis van een vrouwenklooster* (Roermond 2020), 182-199.

IX

Een krachtiger argument voor het weghalen van alle bestuursrechtspraak bij de Raad van State en voor het onderbrengen van deze rechtspraak bij de gewone rechterlijke macht is na de toeslagenaffaire niet voorstelbaar.

X

Een volksvertegenwoordiging die bepleit en accepteert dat in wetgeving en bij uitvoering van sociale regelingen 'De goeden onder de kwaden zullen moeten lijden', is toe aan een langdurig en indringend proces van zelfreflectie.

Tweede Kamerdebat d.d. 14.05.2013 met de staatssecretaris van Financiën.

XI

In tegenstelling tot de historicus geldt voor de roeier: Wat achter de rug is, behoort nimmer tot het verleden.